

KESKI-SUOMEN TURVALLISUUS- JA VALMIUSTOIMIKUNTA (Laajennettu kokoonpano)

Aika: Keskiviikko 25.5.2022 klo 8.00–8.52

Paikka: Etäkokous eTUVE

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Pekka Hokkanen avasi kokouksen klo 8.00.

Ukrainassa sota jatkuu ja sotatoimet ovat kiivaita erityisesti Itä-Ukrainassa Donbasin ja Harkovan alueilla. Sodan loppuminen ei valitettavasti ole näköpiirissä ja jatkunee vielä pitkään.

Suomi ja Ruotsi ovat jättäneet Nato-jäsenyyshakemukset, minkä oletetaan lisäävän mahdollisten hybridivaikuttamistoimien todennäköisyyttä.

Maakunnan koronatilanne on pysytellyt edellisessä kokouksessa esitetyn kaltaisena. Tautia on edelleen liikkeellä ja tartunnan saaneita paljon. Tarkkoja testausmääriä ei ole enää mahdollista tilastoida. Toiveena on, että Omikron-aallon osalta tilanne rauhoittuisi kesää kohden mentäessä. Suomeen on kuitenkin levinnyt myös uusi alavariantti ja sen etenemistä seurataan.

2. VNTIKE-tilannekatsausraportti/Ukraina

Pasi Vilhunen esitteli asiaa perjantaina 20.5. julkaistun raportin pohjalta:

- Venäjän hyökkäykset painottuneet Itä-Ukrainaan mm. Luhanskin ja Donetskin alueille.
- Merkkejä sotatoimien päättymisestä ei ole näköpiirissä; molemmat osapuolet valmistautuvat todennäköisesti sodan pitkittymiseen.
- Hyvinkin vahvaa voimankäyttöä esiintynyt (mm. Severodonetskin alue). Ukraina on viestinyt tilanteen kehittymisestä entisestään kriittisempään suuntaan.
- Kansainvälinen tilanne: mm. Suomen suurlähettiläs palannut Kiovaan, edustuston toiminta jatkuu poikkeusjärjestelyin.
- Mariupolin terästehtaalla evakuoiteja tehty jonkin verran.
- Kansainvälispoliittinen tilanne: apua lähetetty muista maista mm. Saksasta panssaritorjunta-aseita.
- Venäjän raakaöljyntuotannon on arvioitu laskeneen huhtikuussa lähes 9 %.
- Sodalla vaikutuksia etenkin energian ja raaka-aineiden saatavuuteen sekä talouden epävarmuuteen.
- Venäläisen maakaasun toimitus katkaisu: korvaavuuksia on saatu järjestettyä.

3. Suomen Punaisen Ristin tilannekatsaus

Joel Niittynen esitteli asiaa (liite 1):

Punainen Risti, tilanne 20.5.:

- Kotinsa jättäneitä yli 14 milj., joista noin 6,4 milj. paennut maasta ja loput maan sisäisiä pakolaisia (UNHCR 19.5.2022)
- SPR:n majoitusyksiköitä 31, vastaanottokeskuksissa kirjoilla 14 000 henkilöä
- Keräystulos yli 29 miljoonaa
- Keski-Suomen vapaaehtoisminnassa siirrytty hätäauttamisesta pitkäaikaisempaan kotoutumisen tuen toimintaan, uusia vapaaehtoisia koulutettu mm. arjen apuun ja ystävöitymisiin liittyviin tehtäviin.
- Hätämaajoittamiseen varaudutaan ja järjestelmiä kehitetään niillä paikkakunnilla, joilla ei ole aikaisemmin ollut majoitustoimintaa. Pienempien paikkakuntien haasteena toimijoiden vähyys.

Maahanmuuttovirasto, tilanne 20.5.:

- Tällä hetkellä toiminnassa yhteensä 74 yksikköä
- Rekisteröimättömien määrä vähenemässä

SPR:n vastaanottotilanne Keski-Suomessa, tilanne 24.5.:

- SPR:n vastaanottokeskusasiakkaita yhteensä 1 427:
- Salmirannassa 124 paikkaa
- Jyväskylässä 503 hajasijoituspaikkaa
- Jämsässä 294 paikkaa
- Yksityismajoittajia 506
- Kapasiteettia nostettu: laajennuksia tulossa Jyväskylän hajasijoitusmalliin + 200 paikkaa ja Jämsän vastaanottokeskukseen + 100 paikkaa.
- Kuntamallisopimukset:
 - o Jyväskylän vok tekee sopimukset: Multia, Petäjävesi, Kuhmoinen ja Keuruu.
 - o Äänekosken vok (Hemcaren ylläpitämä) vastaa pohjoisesta Keski-Suomesta esim. Karstula ja Pihtipudas.
- Huomioita:
 - o Yksityismajoituksia purkautuu ja asiakkaat tarvitsevat keskuspaikkaa: kapasiteettia on pystyttävä nostamaan.
 - o Kuntasopimusten myötä kolmannen sektorin rooli kotouttamistoiminnoissa korostuu sopimuskunnissa.
 - o Maahanmuuttoon liittyvä vapaaehtoistoiminta on aktiivisempaa suurilla paikkakunnilla -> SPR tukee kuntien viranomaisia ja toimijoita mahdollisuuksien mukaan.

4. Aluehallintoviraston tilannekatsaus

Jussi Herranen esitteli asiaa:

- LSSAVI:n alueellinen valmiustoimikunnan seuraava kokous (9.6.) tulee siirtymään. - Kesäajan aikataulutusta pohditaan parhaillaan ja kokoontumistahdistusta tullaan tiedottamaan asianosaisia tahoja.
- LSSAVI on mukana maakunnallisissa varautumisen yhteistyörakenteissa
- Raportointi: AVIn oma tilannekuva VM:lle viikoittain ja alueellinen tilannekuva VNTIKE:lle kvartaaleittain.

- AVIen toiminta ruuhkautunut pahoin terveydenhuoltoon liittyvän kantelukampanjan vuoksi.
- Alueelliset maanpuolustuskurssit jatkuvat
- LSS22-valmiustarjoitus:
 - o 15.6. harjoitukseen liittyvä infotilaisuus kuntien yhteyshenkilöille (eTUVE), lisätietoa kuntien kirjaamoihin lähetetyssä kutsussa.
- Korona-pandemia:
 - o Tartuntoja edelleen paljon, vaikka tartuntamäärät vähenemään päin
 - o Alueella ei ole voimassaolevia rajoituspäätöksiä
 - o Suomessa koronaan menehtyi vuosina 2020-2021 yhteensä n. 1700 henkilöä ja vuonna 2022 (23.5. mennessä) menehtyneitä on jo 2634 -> korona ei ole ohi.
 - o Koronakuolemat ja sairaalakuormitus alueella laskusuunnassa
 - o STM:n kirje: Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän varautuminen mahdolliseen seuraavaan epidemia-aaltoon: Selvitysryhmän raportti
 - o Sähköinen tilannekuvalomake on valmistunut; uusi työkalu TTL-valvonnan tilannekuvan keräämiseksi, käyttäjät kunnissa ja AVeissa. Otetaan käyttöön, jos koronatilanne pahenee ja rajoitusten arvioiminen tulee ajankohtaiseksi.
- Ukrainan sota ja turvapaikanhakijat:
 - o Tällä hetkellä laajamittaisen maahantulon määritelmä ei vielä täyty. Tilapäistä suojelua hakevien rekisteröinti sujuu normaalein toimenpitein, paikoin rekisteröinneissä viivettä -> kyseessä vakava häiriötilanne normaalioloissa.
 - o Tilannetta hoidetaan eri rakentein eri puolilla maata.
 - o Varhaiskasvatuksen, esi- tai perusopetuksen tai toisen asteen opintojen aloittaminen ei edellytä alkuterveystarkastukseen osallistumista.
- Kuntien varautuminen: AVI seuraa työtaistelutoimien vaikutuksia kuntien ja kuntayhtymien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin.
- AVI tukee Huoltovarmuuskeskuksen viestintää alueella.
- Webinaari kaavoituksen vaikutuksista huoltovarmuuteen 25.5. klo 9.30 (Teams).

5. Huoltovarmuuskeskuksen tilannekatsaus

Petri Jokilahti esitteli asiaa pohjautuen 20.5. päivitettyyn tilanteeseen:

[Ajankohtaisia kysymyksiä ja vastauksia huoltovarmuudesta](#)

- Kaasuntulo Venäjältä on katkennut:
 - o korvaavan yhteyden, Balticconnector-kaasuputken kautta kaasua pitäisi olla tarjolla Suomen tarpeisiin normaalisti
 - o Suomessa on tehty pitkin kevättä tehostettua varautumista mahdollisiin katkoksiin.
 - o HVK on varautunut huolehtimaan suojatuista asiakkaista mm. kotitalousasiakkaiden suora kaasun tarve kyetään kattamaan joka tilanteessa. Myös keskeisten elintarvikehuollon toimijoiden kaasun saannin turvaamista on tarkasteltu.
 - o Sopimus LGN-laivasta valmistunut; rantautuu Suomeen kesän aikana.
- Vuonna 2021 Venäjältä Suomeen tuleva energia muodosti noin kolmanneksen kokonaistuonnista

- Odotetaan Olkiluoto 3:n täysmittaisen sähköntuotannon käynnistymistä syyskuussa: tulee lisäämään omavaraisuutta ja vähentämään tuontisähkön määrää.
- Noin 70 prosenttia Suomessa jalostettavasta raakaöljystä on tähän asti hankittu Venäjältä. Neste on ilmoittanut korvanneensa suurimman osan Venäjän öljystä muilla raakaöljylaaduilla, kuten Pohjanmeren öljyllä.
- Vuoden 2018 valtioneuvoston päätöksen mukaan Suomessa tulee olla viiden kuukauden normaalia kulutusta vastaavat määrät tuontipolttoaineita. Velvoite pystytään tällä hetkellä kattamaan hyvin.
- Koronatilanteen vuoksi teollisuudenalojen yritykset ovat sopeutuneet merkittäviin raaka-aineiden saatavuushäiriöihin kasvattamalla mahdollisuuksien mukaan varastojaan sekä tarkastelemalla arvo- ja hankintaketjujaan, joten niiden kyvykkyys toimia myös uudenaikaisissa kriisissä on korkea -> omavaraisuus ja varastojen ylläpitäminen tärkeää.
- Itämeren liikennöinnin häiriöillä olisi merkittävät vaikutukset Suomen rahtiliikenteeseen: yli 80 prosenttia Suomen tuonnista ja viennistä kulkee Itämeren pitkin.
- ADBluen osalta ei ole tällä hetkellä ongelmia: varastokapasiteettia ja tuontia on riittävästi ja valmistajilla on tarpeen mukaan kyky myös lisätä tuotteen volyymitasoa ja varastointikapasiteettia.
- Kyberturvallisuus: seurataan tarkasti tilannetta, etenkin Natoon hakeutumisen vaikutuksia.
- Elintarvikehuollon omavaraisuus: Raaka-aineiden kotimaisuusaste on noin 80 %, mikä on huoltovarmuuden kannalta riittävä omavaraisuus. Tietyistä ulkomailta tuoduista komponenteista ollaan kuitenkin edelleen riippuvaisia.
- Lannoitteiden riittävyys tämän vuoden kasvukaudella kohtuullisen hyvällä tasolla ja valmistaudutaan turvaamaan jo vuoden 2023 kasvukauden tuotantoa.
- HVK varmuusvarastoi lannoitteiden raaka-aineita, mutta ei valmiita lannoitteita. Toistaiseksi raaka-aineiden varmuusvarastoihin ei ole tarvinnut turvautua.
- Tilannekuvan säännöllinen kokoaminen on päätöksenteon kannalta välttämätöntä poikkeustilanteissa.
- HVK:n organisaatiouudistus: syksyllä perustettava operatiivinen osasto, joka vastaa Huoltovarmuuskeskuksen kansallisen tason varautumistoimenpiteistä sekä yhteensovittaa sitä Huoltovarmuusorganisaation toimintaan.
- Seuraava HVK:n tilannekatsausraportti julkaistaan perjantaina 27.5.

6. Keski-Suomen sairaanhoitopiirin tilannekatsaus

Jarkko Jäntti esitteli asiaa (liite 2).

- Korona:
 - o Tautitilanteesta ei ole enää mahdollista tehdä tarkkaa tilastointia. Tautia on kuitenkin edelleen paljon myös Keski-Suomessa. Myös kuolemantapauksia on ollut erityisesti hoivakodeissa ja ikääntyvien ikäryhmissä.
 - o Sairaalakuormitusta kuvaava kaavio (dia 2), osoittaa loivaa laskusuuntaa.
 - o Myös jätevesiseurannan indikaatiot laskusuuntaisia.
 - o Koronanyrkin kokouksesta 16.5. ei laadittu tiedotetta. Keskustelua käytiin neljänsien rokotuksien ikärajojen alentamisesta THL:n kanssa. THL päivittänyt ohjeistusta 19.5.2022 [Neljäs koronarokoteannos - THL](#)
 - o Päivitetty tilanteen kehityskuva on odotettavissa julkaistavaksi torstaina THL:n sivuilla.
- Työtaistelutoimet: Tällä hetkellä ei aktiivisia työvuorosunnitteluja ja ylityökiellon lievennyksiä on suunnitteilla kesän ajaksi.
- Sairaala Novan remontit etenevät suunnitellusti.

7. Poliisin tilannekatsaus

Timo Pulkkinen:

- Ukraina: Toteutetaan sisäistä valmius- ja varautumissuunnittelua sekä tarkastellaan toimintakyvyn säilyttämiseen liittyviä toimia mahdollisissa poikkeustilanteissa.
- Korona: Poliisilaitoksen osalta tilanne tällä hetkellä rauhallinen. Tilannetta seurataan ja varaudutaan mahdollisiin uusiin aaltoihiin. Sisäisiä koronaohjeistuksia on lievennetty, mutta ne ohjeet ovat otettavissa myös uudelleen käyttöön tilanteen vaatiessa.
- Operatiivinen toiminta:
 - o Nuorten kokoontumiset ja niihin liittyvä välinpitämätön suhtautuminen poliisiin lisääntynyt: Huolestuttaa ilmiönä sekä hankaloittaa Poliisin toimintaa ja aiheuttaa lisää varautumistoimia.
 - o Lupapalveluiden ruuhkat jatkuvat edelleen, ja tilanteen helpottamiseksi tehdään järjestelyjä.

Teemu Karhunen:

- Nuorison kokoontumisten lisäksi myös mielenilmaukset (mm. Elokapina) työllistävät; tehtävien odotetaan lisääntyvän kesää kohti mentäessä.
- Runsaasti tehtäviä etenkin omaisuus- ja rattijuopumusrikoksiin sekä mielenterveyteen ja itsetuhoisuuteen liittyen.
- Myös maailmanpoliittiseen tilanteeseen liittyvät rikokset lisääntyneet (mm. polttoainevarkaudet).

8. Pelastuslaitoksen tilannekatsaus

Pauli Nurminen:

- Keski-Suomen pelastuslaitoksen neljännesvuosikatsaus:

- Pelastustoimen toimintavalmiusaikojen suhteen parannettavaa Jyväskylän keskustan alueella: toimenpiteitä tehty (mm. vihreät valot pelastusyksiköille sekä muutostyöt Ristonmaan paloaseman piha-alueella).
 - Ensihoitoyksiköiden käyttöaste ollut tavoiteltua korkeampaa Jyväskylän keskustan paloasemilla Ristonmaa, Seppälä jopa yli 50 %. Optimaalisinta olisi, että yksiköitä olisi vapaana 30 % käytettävissä kiireellisiin tehtäviin.
 - Palotarkastukset sujuneet aikataulussa
 - Turvallisuusviestintää ei pystytty toteuttamaan riittävästi: tilanne selittyy osin koronatilanteeseen liittyvillä kokoontumisrajoituksilla.
 - Taloudellinen tilanne hyvä ja talousarviossa pysytään.
 - Palvelutasoa ja toimintaa kehitetään edelleen.
- Sopimuspalokuntien ja järvipelastajien avustusesitykset hyväksytyt: vapaaehtoisjärjestelmien toiminta koetaan arvokkaana.
 - Koronan vaikutukset ovat vähentyneet ja lakon aiheuttamat vuoronvaihto- ja ylityökiellon haasteet on saatu selätettyä.

9. Puolustusvoimien tilannekatsaus

Yrjö Lehtonen / Keski-Suomen aluetoimisto:

- Seurataan Ukrainan sotatilanteen etenemistä
- Suomen puolustusvalmius on maan kokoon suhteutettuna hyvä ja maanpuolustustahto kansainvälisestäikin mitattuna huippuluokkaa.
- Natojäsenyys:
 - Suomen puolustusjärjestelmiä on järjestelmällisesti kehitetty jäsenyyden aiheuttamien uhkuvien kaltaisia tilanteita vastaan (tavanomainen sodankäynti ja laaja-alainen vaikuttaminen).
 - Jäsenyyden nähdään lisäävän Suomen kokoisen maan kyvykkyyttä vastata Suomeen kohdistuviin mahdollisiin sotilaallisiin hyökkäyksiin ja sodanuhkaan.
- Kansainvälinen tilanne näkyy Aluetoimistossa mm. harjoitustoiminnan lisääntymisenä
- Valmistellaan muita lakisäätteisiä tehtäviä mm. kutsuntakierros elokuussa
- Reservin ylentämis- ja palkitsemistilaisuus sekä turvallisuuspäivä järjestetään puolustusvoimien lippujuhlan päivänä 4.6. Kinnulassa.

Janne Telin / Ilmasotakoulu:

- Puolustusvoimissa ja Ilmasotakoulussa turvallisuustasoa on nostettu mm. vartiointia ja valvontaa tehostamalla.
- Koronan osalta Ilmasotakoulussa tilanne on vakaa ja Ilmasotakoulu on toimintakykyinen.
- Varusmieskoulutus jatkuu Koronan vuoksi edelleen sopeutetusti.
- Koronarajoituksia on osittain purettu, joitakin rajoituksia edelleen voimassa.
- Palkatun henkilöstön osalta koronarajoituksia on myös purettu.
- Varusmiesten seuraava kotiutumispäivä on 16.6. ja uusi saapumiserä astuu palvelukseen 4.7.

10. Havaitut ongelmat ja tukitarpeet muille toimijoille

Ei ollut.

11. Seuraava kokous

Torstai 16.6.2022 klo 9–10 (eTUVE)

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 8.52.

Muistion vakuudeksi
Laura Karjalainen

Punainen Risti, tilanne 20.5.

- Kotinsa on joutunut jättämään yli 14 miljoonaa ihmistä, joista noin 6,4 miljoonaa (UNHCR 19.5.2022) on paennut maasta ja loput ovat maan sisäisiä pakolaisia.
- Punaisen Ristin majoitusyksiköjä: 31
- Punaisen Ristin yksityismajoituspalvelupisteitä: 8
- Kirjoilla Punaisen Ristin VOKeissa: 13 951
- Keräystulos: yli 29 miljoonaa
- Vapaaehtoistoiminnassa on Keski-Suomessa siirrytty porrastetusti seuraavaan vaiheeseen: painopiste siirtynyt ensivaiheen avustustehtävistä koulutettujen vapaaehtoisten pitkäkestoisempaan kotoutumisen tuen toimintaa (arjen apu, ystävätoiminta jne.).
- Huomioitavaa: hätämajoittamisvarautuminen paikkakunnilla, joilla ei ole aikaisemmin ollut majoittumistoimintaa

Maahanmuuttovirasto, tilanne 20.5.

- Tällä hetkellä toiminnassa on yhteensä 74 yksikköä: 32 vastaanottokeskusta, 17 sivutoimipistettä, 14 yksityismajoituspalvelupistettä, 3 hätmajoitusyksikköä ja 8 alaikäisyksikköä
- Vapaita paikkoja on järjestelmässä yhteensä jonkin verran yli 1 700, paikoista Uudellamaalla vähän alle 900 ja muualla Suomessa noin 800.
- Yhteensä vastaanoton piirissä on yli 27 000 rekisteröityä henkilöä, ja lisäksi vastaanoton piirissä on noin 900 henkilöä, joita ei ole vielä rekisteröity vastaanottokeskusten kirjoille, mutta jotka ovat jo vireyttäneet kansainvälisen suojelun hakemuksen.
- Rekisteröimättömien määrä on vähenemässä.
- Sekä turvapaikkahakemuksen että tilapäisen suojelun hakemuksen jättäneitä ukrainalaisia on 1 221, joten ukrainalaisten hakijoiden kokonaismäärä tänä vuonna on 24 002, heistä 23 994 on hakenut 24.2. jälkeen.
- Ilman huoltajaa olevia ukrainalaisia alaikäisiä on kirjoilla alaikäisyksiköissä 233. Turvapaikkahakemuksen on jättänyt 34 ja tilapäisen suojelun hakemuksen 217. Yhteensä 18 henkilöä on vireyttänyt molemmat.

SPR vastaanottotilanne Keski-Suomessa, tilanne 24.5.

- Salmiranta: 124 paikkaa
- Jyväskylä: 503 hajasijoituspaikkaa
- Jämsä: 294 paikkaa
- Yksityismajoittujia 506
- SPR vastaanottokeskusasiakkaita Keski-Suomessa yhteensä 1 427
- Laajennuksia tulossa Jyväskylän hajasijoitusmalliin + 200 paikkaa ja Jämsän vastaanottokeskukseen + 100 paikkaa.
- Puolet näistä paikoista valmistuu heinäkuun loppuun ja loput elokuun loppuun mennessä.
- Jyväskylä vok tekee kuntamallin sopimukset seuraavilla paikkakunnilla: Multia, Petäjävesi, Kuhmoinen ja Keuruu. Äänekosken vok, jota ylläpitää Hemcare vastaa pohjoisesta Keski-Suomesta esim. Karstula ja Pihtipudas
- Huomioita:
 - Yksityismajoituksia purkautuu kovaa tahtia ja asiakkaat tarvitsevat keskuspaikkaa
 - Kuntasopimusten myötä kolmannen sektorin rooli kotouttamisessa korostuneet sopimuskunnissa

Keski-Suomen sairaanhoidopiirin tilannekatsaus

KSTURVA

Laajennettu kokoonpano

25.5.2022

Jarkko Jäntti, turvallisuuspäällikkö ksshp

tiedot päivittyvät torstaisin klo 12, viimeksi päivittynyt 19.5.2022

16.3.2022:
369/451
teholla 38

4.5.2022: Sairaalahoidossa olevat COVID-19-potilaat
282/471
teholla 21

19.5.2022:
205/367
teholla 20

